Alueellisten HYTE-kärkien painopisteet vuodelle 2027

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 25.09.2025 § 66

Valmistelija hyvinvointikoordinaattori sanna.nevalainen@karkola.fi puh. 044 770 2173

Kärkölän kunnanhallitus on hyväksynyt alueelliset HYTE-kärjet kokouksessaan 18.5.2020. Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhdyspintaneuvottelukunta on kokouksessaan 13.12.2023 36 § hyväksynyt, että alueelliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärjet (hyte-kärjet) säilyvät ennallaan vuoteen 2034 asti, mutta niihin sisältyviä tavoitteita täsmennetään valtuustokausittain. Alueelliset HYTE-kärjet toimivat hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopistealueina, jonka pohjalle myös Kärkölän kunnan hyvinvointisuunnitelma vuosille 2025–2029 rakennetaan.

Alueelliset HYTE-kärjet ovat: osallisuus ja yhteisöllisyys, mielen hyvinvointi, arjen turvallisuus sekä päihteettömyys ja terveelliset elintavat. Päijät-Hämeen HYTE-kärkien tavoitteet vuosille 2025-2029 ovat seuraavat:

Päijät-Hämeen HYTE-kärkien tavoitteet 2025-2029	
Osallisuus ja yhteisöllisyys • Osallisuus on vahvistunut • Yksinäisyys on vähentynyt • Työhön, kouluun ja koulutukseen kiinnittyminen on vahvistunut	**Mielen hyvinvointi** • Psyykkinen kuormitus ja itsetuhoisuus ovat vähentyneet • Elämään tyytyväisyys on lisääntynyt
Arjen turvallisuus • Arjen turvallisuus on vahvistunut, myös digitaalisissa ympäristöissä • Apua saa silloin, kun sitä tarvitsee • Elinvoima ja taloudellinen hyvinvointi ovat vahvistuneet • Muuttuviin olosuhteisiin varautuminen on vahvistunut	**Päihteettömyys ja terveelliset elintavat** • Hyvinvointia ja terveyttä edistävät elintavat ovat vahvistuneet • Elintapasairauksien ilmaantuvuus on pienentynyt • Terveyserot ovat kaventuneet

HYTE-kärkiin sisältyvät alueelliset tavoitteet uudelle suunnitelmakaudelle on muotoiltu ajantasainen tilannekuva ja hyvinvointitieto sekä eri toimijoiden nostamat ilon ja huolenaiheet huomioiden. Vuosittaiset painopisteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää syksyisin kuntien ja hyvinvointialueen välisten HYTE-neuvottelujen pohjalta. Hyvinvointialueorganisaation toimialat huomioivat HYTE-kärkien tavoitteet tulosalueiden vuosisuunnitelmissa ja alueen kunnat, järjestöt ja muut toimijat puolestaan omissa suunnitelmissaan. Alueellisen ja kuntakohtaisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisen seuranta tapahtuu vuosittain suppeana hyvinvointiraporttina ja valtuustokauden päättyessä laajana hyvinvointikertomuksena.

Hyvinvointikoordinaattori Sanna Nevalainen on pyydetty kokoukseen esittelemään HYTE-kärkien tavoitteet vuosille 2025–2029.

Esittelijä	sivistysjohtaja Petri Käkönen
Päätösehdotus	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi esittelyn ja päättää hyväksyä alueelliset HYTE-kärjet ja niiden tavoitteet vuosille 2025–2029.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin muutoksitta.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 12.11.2026
108/00.01.02/2025

Valmistelija hyvinvointikoordinaattori sanna.nevalainen@karkola.fi puh. 044 770 2173

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 7 §:n 4 momentin mukaan hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta. Neuvottelut ovat osa kuntien, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden välistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyötä.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen vuoden 2026 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosineuvottelu järjestettiin 15.9.2026 Asikkalassa. Neuvottelussa arvioitiin vuoden 2026 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteiden toteutumista sekä sovittiin vuoden 2027 alueellisista painopisteistä.

Neuvottelujen tuloksena päätettiin jatkaa vuoden 2026 painopisteiden toteuttamista myös vuonna 2027. Ratkaisun taustalla oli näkemys siitä, että valitut painopisteet ovat laajoja kokonaisuuksia, joiden tavoitteellinen edistäminen edellyttää pitkäjänteistä, monialaista yhteistyötä usean vuoden ajan. Lisäksi tavoitteiden säilyttäminen ennallaan mahdollistaa toimenpiteiden toteutumisen, vaikuttavuuden ja kehittämistarpeiden aiempaa syvällisemmän arvioinnin.

Vuoden 2027 alueellisiksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteiksi vahvistettiin:

- Työhön, kouluun ja koulutukseen kiinnittyminen on vahvistunut.
- Hyvinvointia ja terveyttä edistävät elintavat ovat vahvistuneet.

Painopisteet tukevat Päijät-Hämeen kuntien ja hyvinvointialueen yhteistä hyvinvointi- ja terveyspolitiikkaa sekä luovat perustan kuntien, hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden yhteistyötahojen yhteiselle kehittämistyölle. Kärkölän kunnassa painopisteet huomioidaan osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelua, toteutusta ja seurantaa.

Esittelijä hyvinvointikoordinaattori Sanna Nevalainen

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi Päijät-Hämeen hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosineuvottelussa 15.9.2026 yhteisesti sovitut vuoden 2027 painopisteet:

- Työhön, kouluun ja koulutukseen kiinnittyminen on vahvistunut.
- Hyvinvointia ja terveyttä edistävät elintavat ovat vahvistuneet.

Painopisteet otetaan huomioon kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa vuonna 2027.

Päätös

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto